

Σεβασμιώτατε Αρχιεπίσκοπε Κρήτης κ.κ. Ευγένιε, Εκπρόσωπε της Αυτού Θειοτάτης Παναγιότητος, του Οικουμενικού μας Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου και Πρόεδρε της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου της Εκκλησίας Κρήτης,

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Γουινέας κ.κ. Γεώργιε, Εκπρόσωπε της Αυτού Θειοτάτης Μακαριότητος, του Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεοδώρου,

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Κισάμου και Σελίνου κ.κ. Αμφιλόχιε, Τοποτηρητά της Ιεράς Μητροπόλεώς μας,

Σεπτή των εν Κρήτη Ιεραρχών χορεία,

Σεβασμιώτατοι και Θεοφιλέστατοι Άγιοι Αρχιερείς,

Πανοσιολογιώτατε Αρχιμανδρίτα κ. Τίτε Γαρεφαλάκη, Εκπρόσωπε του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου,

Σεβαστοί πατέρες και αδελφοί,

Οσιώτατοι Μοναχοί και Μοναχές,

Εντιμολογιότατοι Άρχοντες του Οικουμενικού Θρόνου,

Εξοχώτατη κυρία Υφυπουργέ,

Εξοχώτατε κ. Γεώργιε Καλαντζή, Γενικέ Γραμματέα Θρησκευμάτων του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Εκπρόσωπε της Ελληνικής Κυβέρνησης

Εξοχώτατοι Βουλευτές,

Εντιμότατοι Άρχοντες του τόπου μας,

Αξιότιμοι εκπρόσωποι των πολιτικών και στρατιωτικών αρχών και λοιπών φορέων του τόπου μας,

Χριστεπώννυμε, αγαπημένε και πενθηφόρε λαέ του Θεού,

Με αισθήματα χαρμολύπης, βαθύτατης αφενός κατ' άνθρωπον θλίψης, αλλά και με βέβαιη αφετέρου την ελπίδα και προσδοκία της Αναστάσεως, όπως αυτή εμφαντικά διακηρύσσεται σήμερα, με την Εορτή της Εγέρσεως του Αγίου και Δικαίου φίλου του Χριστού Λαζάρου, του τετραήμερου, προπέμπουμε στην αιωνιότητα τον πολύκλαυστο και πολυφίλητο Ποιμενάρχη μας, τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας, Κυδωνίας και Αποκορώνου κυρό Δαμασκηνό. Τον «*πρᾶο καὶ ταπεινὸ τῇ καρδίᾳ*»¹, τον γλυκύτατο και απλό, τον φιλόστοργο πατέρα και, μέχρι πρότινος, Επίσκοπο της «*κατὰ Κυδωνίαν και Αποκόρωναν*» Τοπικής μας Εκκλησίας.

¹ Πρβλ. Ματθ. 11, 29

Διερμηνεύοντας τα αισθήματα τιμής και σεβασμού του κλήρου και των μοναστικών αδελφοτήτων της Μητροπόλεώς μας προς το πρόσωπο του μακαριστού Ποιμενάρχου μας, θα προσπαθήσω να σκιαγραφήσω αμυδρά και με λόγια απλά αλλά αληθινά -όπως εξάλλου εκείνος μας ήθελε να είμαστε, απλοί δηλαδή και αληθινοί- το ολοφώτεινο πέρασμά του στην ιστορική πορεία της Τοπικής μας Εκκλησίας, μέσα από τη διακονία του, για την οποία έδωσε κυριολεκτικά και την τελευταία ικμάδα της ύπαρξής του.

Στα δεκαεννέα χρόνια της ποιμαντορίας του, ο Επίσκοπός μας, ακολουθώντας το ευαγγελικό λόγιο «ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων»², αναδείχθηκε όντως, έργω και λόγω, ο καλός ποιμήν της Τοπικής μας Εκκλησίας, ο οποίος ανάλωσε τη ζωή του στη διακονία του ποιμνίου που του εμπιστεύτηκε η Εκκλησία.

Στην ενθρόνισή του μας είπε: «...δώστε μου την εμπιστοσύνη σας και εγώ θα σας δώσω τον εαυτό μου...». Έτσι, με αυτόν τον τρόπο και με αυτό το ολοκληρωτικό και άνευ όρων και ορίων δόσιμο του στην Εκκλησία, όλοι μαζί, κλήρος και λαός, συμπορευθήκαμε κατά τα ευλογημένα χρόνια της διακονίας του.

Ο Μητροπολίτης μας αναμφίβολα ταυτίστηκε με το ποίμνιό του σε κάθε επίπεδο. Ήταν εκεί για τον καθένα μας ο στοργικός πατέρας, ο πολύτιμος αδελφός, ο έμπιστος φίλος, ο πάντων διάκονος. Πρόθυμος να συνδράμει πάντοτε, με κάθε τρόπο και με κάθε πρόσφορο μέσο· μη φειδόμενος ποτέ κόπων και χρόνου. Οι πάντες γνώριζαν και καμάρωναν για το γεγονός ότι ο Δεσπότης μας ήταν πάντοτε εκεί για τον καθένα. Και με την αφοπλιστική αμεσότητα, απλότητα, ειλικρίνεια και αγάπη που τον χαρακτήριζε στις ανθρώπινες σχέσεις, κέρδιζε πάντοτε την εκτίμηση και τον σεβασμό όλων. Απλά και αβίαστα.

Την επισκοπική του διακονία καθόριζε συνεχώς το παράδειγμα του Κυρίου μας, ο Οποίος «οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι»³. Αυτή υπήρξε η πεμπτουσία της αποστολής του. Η ανιδιοτελής προσφορά και η άνευ όρων και ορίων θυσία και διακονία για το ποίμνιό του.

Η Τοπική μας Εκκλησία, χάρη στις πρωτοβουλίες και την αγωνία του, αναδείχθηκε και παραμένει σταθερό σημείο αναφοράς για κάθε αναγκασμένο αδελφό και για κάθε είδους ανάγκη.

² Ἰωάν. 10, 11

³ Μαρκ. 10, 45

Ιδιαίτερα, κατά τα δύσκολα χρόνια της οικονομικής κρίσης, κάτω από δύσκολες και αντίξοες συνθήκες, ο Μητροπολίτης μας ήταν εκεί, από την πρώτη στιγμή, στην πρώτη γραμμή, για να συνδράμει υλικά και ηθικά σε όσους προσέτρεξαν στην πάντοτε ανοιχτή στοργική αγκαλιά της Εκκλησίας. Στήριξε αμέτρητες οικογένειες και μεμονωμένα πρόσωπα παρέχοντάς τους ελπίδα και παρηγοριά, αλλά και τα εξίσου πολύτιμα υλικά εφόδια για να συνεχίσουν να ζουν με αξιοπρέπεια.

Έδιδε το παρών σε κάθε ευχάριστη ή δύσκολη περίπτωση. Ίσχυε πάντοτε για τον μακαριστό Ποιμενάρχη μας το του Αποστόλου Παύλου: «Τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται, καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι;»⁴

Παρών στις χαρές και στις επιτυχίες, αλλά και στις θλίψεις, στις δοκιμασίες, στις αγωνίες, στις ανάγκες, στην απελπισία, στη δυστυχία στον πόνο, στο δάκρυ, στην ασθένεια, στο πένθος. Πάντοτε για να σταλάξει διακριτικά βάλσαμο στην πονεμένη καρδιά, να νουθετήσει, να παραμυθήσει, να στηρίξει, να απαλύνει, να μοιραστεί.

Να ανακουφίσει με κάθε δυνατό τρόπο και να σκορπίσει απλόχερα το πατρικό χάδι, την στοργική αγκαλιά, το παιδικό και γεμάτο αγάπη χαμόγελό του, διαβεβαιώνοντας ταυτόχρονα ότι: «Έχει ο Θεός, παιδί μου, για όλους μας!»

Στον Μητροπολίτη μας δεν άρεσαν οι τιμές και η δόξα. Ήθελε τα πάντα να γίνονται ταπεινά και αθόρυβα. «Ξέρει ο Θεός», μας έλεγε πολύ συχνά. «Αυτό αρκεί». «Το έργο της Εκκλησίας δεν είναι προσωποκεντρικό». «Αλίμονο στον κληρικό», μας τόνιζε, «που δε διακονεί την Εκκλησία με τέτοιο πνεύμα». «Τα πάντα για τον Χριστό και την Εκκλησία του! Τίποτε για μας.» Και έτσι πορεύτηκε. Ταπεινά, μυστικά, αθόρυβα, χριστοκεντρικά και εκκλησιοκεντρικά.

Κέντρο της ζωής και της διακονίας του η Θεία Λειτουργία και η λειτουργική και λατρευτική ζωή της Εκκλησίας μας. Ήθελε τα πάντα στον ναό να γίνονται, κατά την παραγγελία του Αποστόλου Παύλου, «εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν»⁵. Πάντοτε πρόθυμος να ιερουργεί και να χοροστατεί. Περιόδευε όλη τη Μητροπολιτική μας Περιφέρεια, μέχρι και το πιο απομακρυσμένο χωριό και το τελευταίο εξωκλήσι στα διοικητικά της όρια. Και η συναναστροφή του με το ποίμνιό του αποτελούσε πάντοτε πηγή χαράς και δύναμης, για να συνεχίζει να αναλώνεται στη διακονία του. Συχνά μας επεσήμαινε ότι ο κληρικός οφείλει να δίνει απόλυτη

⁴ Β' Κορ. 11, 29

⁵ Α' Κορ. 14, 40

προτεραιότητα στη λειτουργική ζωή της Ενορίας του. Από εκεί, από το ιερό θυσιαστήριο, να πηγάζουν όλα και εκεί πάλι όλα να καταλήγουν. Τα πάντα «ἐν Χριστῷ» και «διὰ τὸν Χριστόν».

Μέχρι που οι σωματικές δυνάμεις του το επέτρεπαν, έστω και με αρκετή δυσκολία, λειτουργούσε. Θα μας μείνει αξέχαστη η τελευταία Θεία Λειτουργία του στον Ιερό Ναό των Αγίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου Χανίων, τη Β' Κυριακή των Νηστειών, στο συλλεΐτουργο κατά το οποίο προεξήρχε ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ.κ. Γεώργιος.

Όταν, λόγω του επικείμενου χειρουργείου του, του καταθέσαμε τον λογισμό μας είτε να αναβληθεί η επίσκεψη του Μακαριωτάτου είτε να μη λειτουργήσει εκείνος κατά το συλλεΐτουργο, η άρνησή του ήταν κατηγορηματική. «Ο Θεός θα μου δώσει δύναμη», μας είπε. Και πράγματι, του έδωσε. Η χαρά του ήταν έκδηλη εκείνη την ημέρα και, όπως πάντοτε συνήθιζε να κάνει, με τη στάση του αυτή, χωρίς να πει το παραμικρό, μας παρέδωσε μία ακόμα πνευματική υποθήκη και ιερή παρακαταθήκη. Να εμπιστευόμαστε τον Θεό και να επιθυμούμε να διακονούμε το ιερό θυσιαστήριο «ἕως ἔσχατης ἡμῶν ἀναπνοῆς».

Προτιμούσε να μη μας μιλά ο ίδιος πολύ, αλλά να μας μιλά και να μας δίδασκει το ταπεινό παράδειγμά του. Και όταν μας μιλούσε, νιώθαμε ότι μοιραζόταν μαζί μας τα δικά του προσωπικά εσωτερικά βιώματα. Μας αποκάλυπτε τότε ένα πολύτιμο κομμάτι του εαυτού του. Μας έκανε κοινωνούς του μεγαλείου της παιδικής και ταπεινής καρδιάς του. Γι' αυτό, και ο απλούστατος λόγος του είχε βάθος πολύ. Ήταν κένωση πατρική, καταστάλαγμα εμπειρίας, προσευχής και πνευματικού αγώνα.

Ο Μακαριστός Επίσκοπός μας στήριξε όσο λίγοι τον κάθε κληρικό της Μητροπόλεώς μας, σε κάθε επίπεδο: πνευματικά, ηθικά, αλλά και υλικά, όταν οι περιστάσεις το απαιτήσαν. Πάντοτε διακριτικά, αθόρυβα και με πολλή αγάπη και σεβασμό στα πρόσωπά μας. Χαιρόταν να τιμά τους πρεσβύτερους αδελφούς, να εξαίρει το έργο και την προσφορά τους και να δίδει πάντοτε ευκαιρίες στους νεότερους, για να εργαστούν με αγάπη και ζήλο για την Τοπική μας Εκκλησία.

Ήταν εκείνος που έδινε -με πολλή χαρά- άφθονο χώρο στους συνεργάτες του για να εργαστούν και να αξιοποιήσουν τα таланτα με τα οποία τους είχε προικίσει ο Θεός, ενώ ο ίδιος παραμέριζε διακριτικά στο περιθώριο, καμαρώνοντας για την εν Χριστώ πρόοδό μας. Στεκόταν με σεβασμό στους γηραιότερους, ως φίλος στους συνομήλικους και ως διακριτικός πατέρας, σε όσους τα τίμια χέρια του εισήγαγαν στην ιερωσύνη, χωρίς να παρεμβαίνει αυθεντικά στη ζωή μας.

Και όποτε διέκρινε το οτιδήποτε, προτιμούσε να σιωπά και να προσεύχεται από το να το επισημάνει ή να παρατηρήσει.

Δεν ήθελε να προσβάλλει ή να στενοχωρεί κανέναν· πολλώ δε μάλλον να επιβληθεί ή να επιβάλλει στον άλλον την εξουσία του. Ήθελε να τον κερδίζει ενεργοποιώντας το φιλότιμό του και πάντοτε έδιδε χρόνο και αφορμές για μετάνοια και διόρθωση, όπως ο στοργικός πατέρας της παραβολής του ασώτου.

Μεγάλη η χαρά του για την επί των ημερών του πρόοδο των μοναστικών αδελφοτήτων. Πάντοτε διακριτικός και γεμάτος από πατρική στοργή στήριζε έργω και λόγω τις μοναστικές αδελφότητες, σε κάθε ανάγκη ή περίσταση.

Ποτέ δεν ξέχασε, αλλά αντίθετα, σε κάθε ευκαιρία μας τόνιζε ότι ο Επίσκοπος είναι ο πρώτος μοναχός της Τοπικής Εκκλησίας και οφείλει να είναι τύπος και υπόδειγμα μοναχού.

Σήκωνε τα βάρη και τις δοκιμασίες της επισκοπικής του ζωής και διακονίας με απολύτη εμπιστοσύνη στην πρόνοια του Θεού. Η μόνωση και η προσευχή ήταν το καταφύγιό του σε κάθε πειρασμό. Και, δυστυχώς, «κρίμασιν οἷς Κύριος οἶδεν», δε δοκίμασε λίγους. Όσοι τον ζήσαμε από κοντά είδαμε την πλήρη παράδοσή του στο θέλημα του Θεού. Σε κάθε δυσκολία, σε κάθε πειρασμό, διοικητικό ή προσωπικό, αλλά και στην ασθένειά του, κατέφευγε στην προσευχή, στον Θεό, καθώς και στο πετραχείλι του πνευματικού. Δε διεκδίκησε ποτέ για τον εαυτό του κανενός είδους πνευματική αυθεντία και με χαρά ομολογούσε πόση ωφέλεια και ανάπαυση ένιωθε μετά από κάθε εξομολόγησή του.

Όταν αρρώσταινε επέλεγε να αποσυρθεί, για να μη γίνει βάρος σε κανέναν, ακόμα και αν αυτό τον έφερνε στα όρια των αντοχών του. Παρακαλούσε με δάκρυα τον Θεό, την Παναγία και τον Άγιο Νεκτάριο να τον στηρίξουν και άφηνε τα πάντα στα χέρια τους. Έτσι πορεύθηκε και στην τελευταία δοκιμασία της επίγειας ζωής του.

Αν κάπου θα πρέπει να σταθώ περισσότερο, φρονώ ότι είναι η στάση του απέναντι στις πολλές και ποικίλες δοκιμασίες της υγείας του, καθώς και στις τελευταίες ημέρες της επίγειας ζωής του.

Ο Θεός μας αξίωσε να είμαστε δίπλα του και να τον διακονήσουμε στις δύσκολες αυτές προσωπικές στιγμές. Τότε, που η αναχώρηση από την παρούσα πρόσκαιρη ζωή γίνεται πιθανό ενδεχόμενο ή, ακόμα δυσκολότερα, αναμενόμενο γεγονός. Τις ώρες αυτές φαίνεται ξεκάθαρα ποιοι πραγματικά είμαστε, ποιο το πνευματικό μας απόθεμα και ποιος ο καρπός της πνευματικής μας εργασίας.

Μετά λόγου γνώσεως, λοιπόν, και με περισσή εν Κυρίω καύχηση, μπορώ πλέον να μοιραστώ μαζί σας, τούτη την ιερή ώρα, τον πολύ πνευματικό πλούτο του Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχη μας, τον οποίο μας αποκάλυψε ο Θεός. Όπως όλοι μας διαπιστώσαμε, τόσο οι συνεργάτες του, κληρικοί και λαϊκοί, όσο και οι κατά καιρούς θεράποντες ιατροί του και νοσηλευτές, σήκωσε με υποδειγματική καρτερία και ιώβεια υπομονή τον σταυρό της ασθένειάς του, η οποία τον συντρόφευε για χρόνια αρκετά. Του δόθηκε «σκόλοψ τῇ σαρκί»⁶, όπως στον Απόστολο Παύλο, για να μην υπεραρθεί, όπως μας έλεγε και να μην ξεχνά ότι «ἡ δύναμις του ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται»⁷.

Κάθε ανακοίνωση από τους θεράποντες ιατρούς για νέες εξετάσεις, επιπλέον χημειοθεραπείες και νέες χειρουργικές επεμβάσεις, με ό,τι τα παραπάνω συνεπάγονταν, αντιμετωπίζονταν από τον ίδιο ως αφορμή πιο έντονης προσευχής και απόλυτης παράδοσης του εαυτού του στο σχέδιο του Θεού για εκείνον. Πολλές φορές, στις δύσκολες στιγμές των πολλών του δοκιμασιών, με αφοπλιστική ειλικρίνεια συνήθιζε να λέγει σε μένα και στον αυτάδελφό του, π. Αμφιλόχιο, ο οποίος υπήρξε για τον Δεσπότη μας ακλόνητο στήριγμα και μεγάλη παρηγοριά, το εξής συγκλονιστικό: «Ό,τι είναι για όλον τον κόσμο, θα είναι και για μένα!».

Μπορούσε πλέον να παρηγορεί και να στηρίζει ασθενείς με ίδια ή παρόμοια προβλήματα και χαιρόταν γι' αυτό. Και όταν έβλεπε ότι η θλίψη κυρίευε τις καρδιές μας, μας έδινε εκείνος θάρρος και μας παρηγορούσε, αντί εμείς να παρηγορούμε και να στηρίζουμε εκείνον. «Έχει ο Θεός!», μας έλεγε. «Δεν το βάζουμε κάτω!» Κι ας ήταν βέβαιος ότι βάδιζε σταθερά προς το τέλος.

Πορεύθηκε προς το τέλος της επίγειας πορείας και διακονίας του με ανδρεία ψυχής, βαθύτατη προσευχή και πλήρη εμπιστοσύνη και αγάπη στον Θεό.

Μέχρι την τελευταία αναχώρησή μας για την Αθήνα, ασχολούνταν με τα διοικητικά και άλλα θέματα της Μητροπόλεώς μας. Χαιρόταν που πολλές από τις κατά καιρούς εκκρεμότητες είχαν τακτοποιηθεί και έδινε κατευθυντήριες γραμμές για τις υπόλοιπες.

Οι τελευταίες ημέρες κύλησαν με σταδιακή επιβάρυνση της υγείας του. Διατηρούσαμε ωστόσο όλοι μας άσβεστη τη φλόγα της ελπίδας και της προσευχής ότι θα τα κατάφερνε και τούτη τη φορά, όπως και τόσες

⁶ Β' Κορ. 12, 7

⁷ Πρβλ. Β' Κορ. 12, 9

άλλες κατά το παρελθόν. Ο Θεός όμως άλλα οικονόμησε. Την τελευταία ημέρα της επίγειας ζωής του, την περασμένη Τρίτη, φάνηκε ξεκάθαρα ότι το τέλος ήταν εγγύς.

Μόλις οι γιατροί μας επιβεβαίωσαν ότι λόγω των μεταστατικών όγκων στον εγκέφαλο -για τους οποίους δεν είχε υπάρξει η παραμικρή μέχρι τότε υποψία- το τέλος ήταν πλέον ζήτημα ωρών ή ημερών, τον ρώτησα αν ήθελε να μεριμνήσω ώστε να κοινωνήσει των Αχράντων Μυστηρίων. Μου απάντησε καταφατικά και με πολλή χαρά ανέμενε τη Θεία Κοινωνία. Γύρω στις τρεις με τέσσερις το μεσημέρι κοινωνήσε -με απόλυτη επίγνωση και συνείδηση- και αφού ευχαρίστησε τον π. Μιχαήλ Κανέλλο, που του έφερε τη Θεία Κοινωνία, άρχισε η πορεία προς το επικείμενο τέλος.

Δίχως επιθανάτιο ρόγχο, δίχως αγωνία, δίχως καν την παραμικρή παρηγορητική φαρμακευτική αγωγή, με απόλυτη γαλήνη παρέδωσε την ψυχή του στον Κύριό μας στις 7:35 μ.μ., περιστοιχούμενος από τους ανθρώπους με τους οποίους συμπορεύτηκε προς το τέλος. Όλοι οι παριστάμενοι νιώσαμε ιερό δέος για το οσιακό του τέλος και αυθόρμητα αναφωνήσαμε: «Δόξα σοι ο Θεός!»

Ο μακαριστός Επίσκοπός μας πορεύθηκε προς την αιωνιότητα σκορπίζοντας στις καρδιές όλων όσοι ήμασταν δίπλα του τη χαρά και την παρηγοριά της αναστάσεως. Μας διαβεβαίωσε, με τον πλέον εμφαντικό και κατηγορηματικό τρόπο, ότι βρήκε παρηγοσία στον Θεό και ότι θα είναι πάντοτε δίπλα μας βοηθός, αντιλήπτορας και μεσίτης μας στον θρόνο του Θεού.

Προγεύεται ήδη την αναστάσιμη χαρά και μαρτυρεί σε όλους μας την εν Χριστώ νίκη της ζωής κατά του θανάτου. Μας διαβεβαιώνει ότι είναι αψευδής ο λόγος του Χριστού στο σημερινό ευαγγελικό ανάγνωσμα ότι: «ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καὶ ἀποθάνῃ, ζήσεται· καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμέ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα.»⁸ Και το γεγονός ότι η εξόδιος ακολουθία του Ποιμενάρχη μας λαμβάνει χώρα σήμερα, στην αναστάσιμη χαρά της Εκκλησίας για την Εορτή της Εγέρσεως του Αγίου και Δικαίου φίλου του Χριστού Λαζάρου, του τετραήμερου, απαλύνει κατά πολύ τον ανθρώπινο πόνο του πρόσκαιρου σωματικού χωρισμού μας. Διότι είναι κοινή η πεποίθηση ότι ζει και θα ζει στις καρδιές μας και η πνευματική μας σχέση με τον Επίσκοπό μας δεν καταλύεται, λόγω του σωματικού του θανάτου.

⁸ Ἰωάν. 11, 25-26

Πολυσέβαστε και πολύκλαυστε Πατέρα και Ποιμενάρχη μας,

«Μακαρία ή όδός, ή πορεύει σήμερον, ότι ήτοιμάσθη σοι τόπος αναπαύσεως»⁹.

Καθώς πορεύεσαι ήδη την οδό της αναπαύσεώς σου, σε παρακαλούμε πολύ ο κλήρος, οι μοναστικές αδελφότητες και ο λαός της Μητροπόλεώς σου να μην παύσεις να εύχεται ενώπιον του Θεού για μας, για τα απορφανισθέντα τέκνα σου, για το ποιμνιό σου που τόσο αγάπησες και για το οποίο τόσο μόχθησες και ανάλωσες όλες σου τις δυνάμεις, ώστε να συνευφραινόμαστε μαζί σου στην ουράνια μακαριότητα, την οποία ήδη απολαμβάνεις.

Θα προσπαθήσουμε να ακολουθήσουμε τα ίχνη της ευλογημένης επί γής πορείας σου. Θα προσπαθήσουμε, με φιλότιμο πολύ, να μιμηθούμε το φωτεινό παράδειγμά σου· την απλότητα της καρδιάς σου. Θα μας εμπνέει πάντοτε και θα μας ελέγχει διακριτικά το γλυκό και γεμάτο αγάπη, κατανόηση και συγχωρητικότητα παιδικό χαμόγελό σου· η άδολη και παιδική καρδιά σου· η υπομονή στις πολλές θλίψεις και δοκιμασίες της ζωής· η εμπιστοσύνη σου και η παράδοσή σου στο θέλημα του Θεού.

Σε ευχαριστούμε για τις υποθήκες ζωής που μας παραδίδεις. Για το εν Χριστώ αποτύπωμά σου στις καρδιές και ζωές όλων μας. Δοξάζουμε και ευγνωμονούμε τον Θεό για το δώρο Του να σε έχουμε Ποιμενάρχη, πατέρα, διδάσκαλο, αδελφό, φίλο και ολοπρόθυμο πρεσβευτή πάντων ημών προς τον Θεό.

Δόξα τω Θεώ, πάντων ένεκεν! Είη το όνομα Κυρίου ευλογημένον!

Δαμασκηνού του Σεβασμιωτάτου Πατρός και Ποιμενάρχου ημών, του και Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου της Αγιωτάτης Μητροπόλεως Κυδωνίας και Αποκορώνου, Υπερτίμου τε και Εξάρχου Κρητικού και Μυρτώου Πελάγους, είη η μνήμη αιωνία και αγήρως!

⁹ Προκείμενον Άποστόλου Νεκρωσίμου Άκολουθίας